

Alles over de Rottweiler

**Van pup tot powerhouse: karakter, training
en gezondheid**

INHOUDSOPGAVEN

1. Herkomst en geschiedenis van de Rottweiler
2. Rasstandaard en fysieke kenmerken
3. Temperament en karakter
4. Gezondheid en erfelijkheid: aandoeningen en preventie
5. Voeding en lichaamsconditie
6. Verzorging en vachtverzorging
7. Training, socialisatie en gehoorzaamheid
8. Beweging, werk en hondensporten
9. Gedragssignalen en communicatie
10. Van pup tot senior: levensfasen en begeleiding
11. Samenleven met een Rottweiler: thuis, kinderen en andere dieren
12. Wetgeving, aansprakelijkheid en verantwoord houderschap
13. Gedragsproblemen herkennen en aanpakken
14. Veiligheid en EHBO voor noodgevallen

Herkomst en geschiedenis van de Rottweiler

De Rottweiler is een van de oudste, functioneel gefokte werkhonden van Europa. Zijn geschiedenis verklaart veel van zijn moderne eigenschappen: zelfverzekerd, werklustig, betrouwbaar en toch opmerkzaam en gevoelig voor menselijk handelen. Dit hoofdstuk schetst de weg van veedrijver tot veelzijdige dienst- en gezinshond, en plaatst het ras in zijn historische context.

Van Romeinse drijver tot Metzgerhund

De vaakst aangehaalde oorsprong ligt bij de drover dogs die met de Romeinse legioenen Europa doorkruisten. Deze stevige, molosserachtige honden dreven en bewaakten het vee dat de legers voedde en beschermden voorraden en kampementen. Na het vertrek van de Romeinen bleven dergelijke honden in Zuid-Duitsland achter. Door natuurlijke selectie en gericht gebruik door ambachtslieden en veehouders ontstond in en rond de latere handelsstad Rottweil een onderscheidende werkhond die bekend werd als de Rottweiler Metzgerhund: de slagershond van Rottweil.

Rottweil als handelsknooppunt

Rottweil, in het huidige Baden-Württemberg, was vanaf de middeleeuwen een belangrijk knooppunt voor veehandel. Honden met kracht, uithoudingsvermogen en een rustig, vastberaden karakter waren onmisbaar om kuddes over lange afstanden te drijven, bij elkaar te houden en te beschermen tegen dieven en roofdieren. De Metzgerhund

deed daarnaast dienst als waakhond en trekdier voor karren met vlees en waren. Een vaak verteld gebruik is dat slagers een geldbuidel aan de halsband bevestigden omdat niemand het risico wilde nemen een dergelijke hond te benaderen.

Veranderende tijden in de 19e eeuw

Eind 19e en begin 20e eeuw veranderde de infrastructuur in Duitsland ingrijpend. De opkomst van spoorwegen en stedelijke regelgeving, waaronder verboden op veedrijven over openbare wegen, maakte veel traditionele taken overbodig. Het ras verloor in korte tijd zijn primaire bestaansreden en raakte numeriek in de problemen. Een kleine groep liefhebbers en professionals zag echter de potentie van de Rottweiler als dienst- en politiehond en zette zich in om het ras te behouden met de nadruk op bruikbaarheid en een betrouwbaar karakter.

Clubvorming en standaardisering

In 1907 ontstonden in Duitsland de eerste gespecialiseerde rasverenigingen voor de Rottweiler. In 1921 werd de koepelorganisatie Allgemeiner Deutscher Rottweiler-Klub (ADRK) opgericht, die sindsdien als moedervereniging geldt. De ADRK legde de basis voor een rasstandaard en voor selectie op werkeigenschappen en stabiel temperament. Deze combinatie van uiterlijk én geschiktheid voor werk bepaalde het moderne type.

Oorlogen en wederopbouw

Tijdens de Eerste en de Tweede Wereldoorlog werden Rottweilers ingezet voor diverse taken zoals bewaking, ordonnansdiensten en trekwerk. De inzet in veeleisende

omstandigheden onderstreepte de waarde van het ras als veelzijdige werkhond. Na de oorlog droegen georganiseerde fokprogramma's bij aan herstel van de populatie met behoud van kernkwaliteiten: belastbaarheid, leervermogen en een evenwichtig zenuwstelsel.

Internationale verspreiding en erkenning

Vanuit Duitsland verspreidde de Rottweiler zich door Europa en daarbuiten. De American Kennel Club erkende het ras in 1931 en The Kennel Club in het Verenigd Koninkrijk volgde in de jaren daarna. Binnen de Fédération Cynologique Internationale (FCI) geldt Duitsland als land van herkomst. In de tweede helft van de 20e eeuw groeide de populariteit sterk. Die groei bracht kansen en risico's: in sommige regio's nam de variatie in kwaliteit toe door onzorgvuldige fok, wat het imago soms schaadde. Rasverenigingen reageerden met strengere fokrichtlijnen en karakterbeoordelingen om de betrouwbaarheid te waarborgen.

Van werkveld tot sportveld

De moderne Rottweiler blijft een gebruikshond met brede inzetbaarheid. Hij werkt in onderdelen van politie en beveiliging, wordt ingezet voor reddings- en speurwerk, en presteert in IGP, gehoorzaamheid, mantrailing, detectie en carting. De oorspronkelijke veedrijverstrekkers blijft bij sommige lijnen zichtbaar in natuurlijk drijvend gedrag en het instinct om te ordenen en te begrenzen. Deze achtergrond vraagt vandaag om kennis, structuur en doelgerichte training zodat kracht en controle hand in hand gaan.

Reputatie, regelgeving en verantwoordelijkheid

Golven van populariteit in de jaren tachtig en negentig, gecombineerd met incidentele incidenten door slechte socialisatie of ondeskundige omgang, leidden in verschillende landen tot discussies en soms tot rassenspecifieke regelgeving. Historisch gezien is de Rottweiler echter geselecteerd op stabiliteit onder druk en op werkbare gehoorzaamheid. De les uit het verleden is helder: behoud van kwaliteit vraagt consequente selectie op karakter en competente begeleiding in het dagelijks leven.

- Middeleeuwen: ontwikkeling van de Metzgerhund rond Rottweil als veedrijver, waakhond en trekdier
- 1907 en 1921: oprichting van rasverenigingen en de ADRK, met focus op werk en karakter
- 20e eeuw: inzet in oorlogen, internationale erkenning, groei in populariteit en nadruk op verantwoorde fok en opleiding

Wat deze geschiedenis betekent voor vandaag

De Rottweiler is gevormd door doelgericht werk: drijven, bewaken, trekken en samenwerken met de mens. Dat verklaart zijn kalme zelfverzekerdheid, zijn behoefte aan duidelijke leiding en taakgerichte activiteit, en zijn gevoeligheid voor eerlijk, consequent handelen. Wie met die erfenis rekening houdt, krijgt de hond waarvoor hij is bedoeld: een krachtige maar betrouwbare partner in gezin, sport en werk.

Rasstandaard en fysieke kenmerken

De Rottweiler is gevormd door doelgericht werk. Dat zie je terug in een krachtige, compacte bouw zonder overdrijving, gecombineerd met een kalme, zelfverzekerde uitstraling. Dit hoofdstuk beschrijft de internationale rasstandaard zoals die binnen de FCI wordt gehanteerd en vertaalt die naar wat je in de praktijk kunt waarnemen.

Type en algemene indruk

Middelgrote tot grote, sterke gebruikshond met een harmonisch, enigszins compact silhouet. De hond is krachtig zonder log te zijn, atletisch zonder iel te ogen. De uitdrukking is alert en vriendelijk-zelfverzekerd; de totale verschijning is rustig, stabiel en wendbaar. Geslachtstype is duidelijk: reuen tonen meer massa en bot, teven zijn iets fijner gebouwd zonder zwakheid.

Maat, proporties en verhoudingen

De Rottweiler is iets langer dan hoog, met een stevige borstkas en een stevige, rechte bovenlijn. De borst reikt ongeveer tot aan de ellebogen. Correcte verhoudingen en balans zijn belangrijker dan extremen in massa.

- Schofthoogte: reuen 61–68 cm, teven 56–63 cm (FCI).
- Gewicht: reuen circa 50 kg, teven circa 42 kg (richtwaarden binnen de standaard).